

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 448 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 7-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Цифровизация социально-трудовых отношений: вызовы и перспективы для работников	18
Абдумухтаров Анваржон Акрамжонович	
O'zbekistonda faoliyat ko'rsatayotgan soliq to'lovchi yuridik shaxslarning iqtisodiy faoliyatini rag'batlantirish masalalari.....	26
To'xtaboyev Nuriddin Isomiddin o'g'li	
Ecotourism in Protected Areas: A Literature Review.....	32
Ismoilova Maftuna Mamat qizi	
Iqtisodiyotning innovatsion rivojlanishi sharoitida xizmatlar sohasini rivojlantirishning hududiy xususiyatlari.....	38
Primova Shaxlo Jumayevna	
Statistik baholash va ekonometrik modellashtirish orqali biznes rivojlanish tendensiyalarini samaradorligini baholash.....	43
Xabibullayev Ibrohim, Saidova Marhabo Xabibullo qizi	
Tijorat banklarida xususiy kapital hisobi va auditini takomillashtirish	52
Qodirova Zilola Maxmud qizi	
Qo'shilgan qiymat solig'i ma'muriyatchiligining ilg'or xorij tajribasi.....	57
Erkayev Nodir Xudayberdiyevich	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni joriy etish holati va asosiy yo'nalishlari.....	71
Madraximova Zulfiya Nurmatovna, Ishankulova Komila Kurbanovna, Ortiqboeva Aziza Xolmurza qizi, Omonkulova Ro'zigul Akmaljon qizi	
Challenges and opportunities in implementing green economy indicators in uzbekistan's industrial sector under the fourth industrial revolution.....	76
Shodmonov Ruslan Golib ugli, Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich	
Rivojlangan mamlakatlarga ishchi kuchi oqimi va O'zbekiston mehnat bozoridagi o'zgarishlar.....	89
Tilabova Kumush Farhod qizi	
Mamlakatda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	95
Yuldashboyev Azizulloh Bunyodbek o'g'li, Matkarimov Inomjon Baxtiyorovich	
"Ta'lim muassasalarida moliyaviy resurslarni samarali rejalashtirish va boshqarish"	101
Bauyetdinov M.J., Medetbayeva D.T.	
Enhancing utilization and minimization of renewable energy systems in uzbekistan	105
To'irova Hamida Umedovna	
Tijorat banklari daromadini oshirishda aholining savodxonligi va xulq atvorining roli	114
Shakhlo Davirova	
2020–2024-yillarda o'zbekistondagi iqtisodiy o'sish dinamikasi	120
Akbarov Nodir, Ibodullayev Navro'zbek	
O'zbekistonda xalqaro moliyaviy institutlarning yashil moliyalashtirish jarayonidagi roli va strategik yo'nalishlari	125
Gulmira Axmadjonova Xabibulla qizi	
Sug'urta tizimiga raqamli texnologiyalarning ta'siri	133
Uzaqova Kamola Bexzodovna, Yahyoyev Bahriddinxon Bahroil o'g'li	
Improving payment services practices in commercial banks: strategies for efficiency and security.....	138
Mamayusuf Abdusamatov	
Jahon moliya tizimi: asosiy tendensiyalar va rivojlanishning innovasion yo'nalishlari	143
Ataniyazov Jasurbek Xamidovich	
Повышение конкурентоспособности экологического туризма Узбекистана путём развития всесезонных горных туристических центров.....	150
Ахмедходжаев Равшан Темурович	
Xo'jalik yurituvchi subyektlar tashqi iqtisodiy faoliyatida valyuta operatsiyalarini takomillashtirish	157
Safarov Alisher Ibrohim o'g'li	

Oliy ta'lim tizimini miqdoriy va sifat ko'rsatkichlari asosida baholashning kompleks metodologiyasi.....	163
Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi, Bozorova Muazzam Hamid qizi	
Ko'chmas mulkni boshqarish samaradorligini baholashning uslubiy yondashuvlari	167
Mirdjalilova Dildora Shuxratovna	
Xizmatlar sohasini rivojlantirishda kichik biznesning ahamiyati va uning innovatsion rivojlantirishdagi muhim xususiyatlari	173
Ulasova Oygul Baxtiyorovna	
Результаты долгосрочного прогнозирования и стратегического анализа эффективной организации современного управления жилищным фондом.....	178
Бердиева Дилфуза Ахатовна	
Improving long-term assets accounting and auditing	184
Gulboy Yusupov	
Davlat budjeti va xususiy sektor ishtirokida oliy ta'limni moliyalashtirishning optimal modeli.....	189
Bozorov Alisher Ro'zimurodovich	
Xufyona iqtisodiyotni qisqartirishda soliq islohotlari va raqamli texnologiyalar: O'zbekiston tajribasi va xalqaro yondashuvlar.....	193
Choriev Makhmayokub, Karimov Mamurbek, Xamrayev Olimjon, Urazov Mansur	
Bank aksiyalarining bozordagi narx dinamikasi va unga ta'sir etuvchi omillar	200
Nomozov Samandar Shuxrat o'g'li	
Sanoatda rivojlanish kafolati: moliyaviy boshqaruvni raqamli transformatsiya orqali avtomatlashtirish.....	206
To'qliyev Abdirauf Bahodir o'g'li	
Inson kapitalini rivojlantirishning jamiyat farovonligi, aholi daromadlariga ta'siri.....	214
Bozorova Saxobat Abdujapparovna	
Анализ конкурентной среды: методология, примеры и этапы процесса.....	219
Садикова Раъно Абдуллаевна	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarning nazariy asoslari va ular bilan ishlash mexanizmining zaruriyati	225
Salixova G.J	
Iqtisodiyotda energiya xavfsizligiga erishishning xorij tajribasi.....	230
Samandarov Og'abek Alisher o'g'li	
Measuring methodologies of influence of the esg factors	235
Tolipova Feruza Alisherovna	
Совершенствование налогового администрирования в условиях экологически устойчивого развития.....	240
Омонов Отажон Журакулович	
Moliyaviy vositalar asosida erkin iqtisodiy zonalarni rivojlantirish strategiyasini takomillashtirish	249
Quziev Ravshan Ramazanovich	
Методологические аспекты внедрения управленческого учета в университетах Узбекистана.....	253
Каршиева Мохинур Олим кизи	
Budjet tashkilotlarida tovar-moddiy zaxiralar hisobini takomillashtirish (tibbiyot muassasalari misolida)	257
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
Умные города как фактор экономического развития.....	261
Нозима Кахрамоновна Хакбердиева	
Перспективы зеленого фактора экономического роста в Республики Узбекистан.....	266
Исламова Насиба Улугбек кизи, Абдурашидов Отабек Улугбекович, Мамасалиева Мукаддас Ибадуллаевна	
Qurilish korxonalarida sifat menejmentini joriy qilish mexanizmlarini takomillashtirish	270
Ergashev O'tkir, Saidov Mash'al Samadovich	
Xorazm viloyatida eksportni rivojlantirish uchun potensial imkoniyatlar va ularni baholash.....	275
Fozil Xolmurotov	
Maishiy xizmatlar sohasini davlat tomonidan tartibga solishning nazariy jihatlar.....	282
Quliyev Begimqul Melikovich	

O'zbekiston hududlarida chakana kreditlashning o'sishi.....	289
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
Empowering uzbekistan's grain enterprises: innovative strategies for sustainable growth and operational efficiency.....	292
Kurbanova Dildora Abdurakhmanovna	
Kapital investitsiyalarga doir axborotlarni xususiy kapital to'g'risidagi hisobotda aks ettirish uslubiyatini takomillashtirish	298
Boronov Bobur Farxodovich, Muxammadiev Zarrux Umarovich	
To'qimachilik korxonalarining yashil iqtisodiyotga o'tishi va yengil sanoat korxonalarini muqobil energiyadan samarali foydalanish yo'llari	303
Xolbekova Feruzaxon Rasulovna, Jalolova Aziza Jalol qizi	
Research on the effects of interest rate, inflation rate and gross domestic product (GDP) on the level of foreign direct investment (FDI) inflows (evidence from Uzbekistan).....	307
Azimov Shakhzod	
Organik mahsulotlar eksportini rag'batlantirishda maqsadli bozorlarga yo'naltirilgan marketing strategiyalari.....	314
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
Korxona iqtisodini barqarorligini ta'minlash masalalari.....	319
Abdullayev Maqsud Abdumaxmudovich	
Внедрение инновационных методов управления человеческих ресурсов в строительных компаниях.....	323
Джураева Гузаль Шавкатовна	
Sug'urta zararlarini baholashda sun'iy intellektni qo'llash istiqbollari	328
Shoraximova Zilola Nasirdjonovna	
O'zbekiston Respublikasi mahalliy budjet tizimini moliyalashtirish masalalari	332
Qo'ldoshev Diyor O'rol o'g'li	
Raqamli texnologiyalar asosida raqamli ekotizimlar va ularning biznes-jarayonlarga ta'sirini aniqlashga ilmiy qarashlar tahlili	336
Suvanova Dilnoza Dilmurod qizi	
Innovatsion salohiyatni oshirish asosida qurilish materiallari sanoati korxonalarining boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish	342
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna	
Aholi turmush darajasini dinamik kontekstli normallashtirish va moslashuvchan vaznlar usuli orqali baholash	352
Xolto'rayev Islom Ilhomovich, Ollokulova Feruza Mansurovna	
O'zbekiston Respublikasida xufiyona iqtisodiyotini qisqartirish va mamlakat rivojlanishiga uning ta'siri.....	358
Baxtiyorov Sherali Muzaffarovich	
Qayta tiklanuvchi energiya manbalari qurilmalarini aholi tomonidan xarid qilish va kompensatsiya ajratish jarayonlarini raqamlashtirish hamda tizimlar integratsiyasi istiqbollari.....	362
Ochilov Abdujabbor Akramovich	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirish va aholi farovonligini oshirishda chet el tajribasining afzalliklari.....	369
Raxmatullayeva Shaxnoza Xamidovna, Akbarova Iroda Samatovna	
Qurilishda loyiha boshqaruvi konsepsiyasining mazmuni	375
Pulatov Shaxron Axmedovich	
Loyiha budjeti va uning ijrosini ta'minlash masalalari.....	379
Murodova Mohigul Chori qizi, Xamidov Odil Davurovich	
Qishloq xo'jaligidagi chorvachilik tarmog'ining iqtisodiy faoliyatini o'rta muddatli statistik prognozlarini tuzish (Andijon viloyati misolida).....	390
Iskandarov Davlatbek Xursanbekovich, Urishev Baxtiyor Abdusamatovich, Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
Innovatsion faoliyatning iqtisodiy samaradorligini baholash va rivojlantirish yo'llari.....	397
Qurbonov Tolmasjon Namoz o'g'li, Shodiyev Fazliddin Qalandar o'g'li, Holmirzayeva Gulruh Akbarovna	
Fond bozorida kompaniyaning investitsion jozibadorligini baholash uslubiyoti	403
Yulduz Usmanova	
Jahon bozoriga kirishda elektron bozorlarning ahamiyati	411
Hamroyeva Umda	

Comparative statistical analysis of foreign trade indicators of the Republic of Uzbekistan	415
Abdujalilova Bibisora Bakhodir kizi	
Yaxshi korporativ boshqaruv orqali aktsiyadorlik jamiyatlarining kapital qiymatini oshirish: metodologik yondashuv.....	423
Urinov Bobur Nasilloevich	
JAS – barqaror qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning yapon modeli vositasi	423
Baynazarov Elmurod Erkinovich	
Xususiyl banklarning depozit operatsiyalarini mustahkamlash yo‘llari	435
Olimov Abror Axadjon o‘g‘li	
The impact of digital financial technologies on the financial system.....	439
Yahyoyev Bahriddinxon Bahroil o‘g‘li, Pardayev Olim Mamayunosovich	
Korxona eksport salohiyatini oshirishning “yashil” marketing mexanizmi	443
To‘rayev Shohrux Halimovich	

KORXONA EKSPORT SALOHIYATINI OSHIRISHNING “YASHIL” MARKETING MEXANIZMI

To'rayev Shohrux Halimovich

Buxoro davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi

ORCID: 0009-0007-3037-8740

Annotatsiya: Ushbu ilmiy tezis korxonalar eksport faoliyatida “yashil” marketing va “yashillik” tamoyilini qo'llash masalalariga bag'ishlangan bo'lib, unda eksport qilinadigan tovarlarni eksportyor davlatlar talablariga mos ravishda ishlab chiqarishini yo'lga qo'yish, eksportbop mahsulotlarni transportirovkasida yashil yoqilg'idan foydalanish, eksport qilinadigan mahsulotlarni Bojxona nazoratidan o'tkazishda “Yashil yo'lak” orqali o'tishni ta'minlash, mahsulot tannarxini to'g'ri kalkulyatsiyalash va adolatli ustama baho qo'shish, eksportyor tadbirkorlar chetga chiqaradigan tovar mahsulotlarni taqsimlash kanallarini optimallashtirish, eksportdan tushgan valyuta hisobidan davlat soliqlarini to'g'ri to'lab borishi kabi korxona eksport salohiyatini oshirishning “yashil” marketing mexanizmi borasidagi takliflar, fikr va mulohazalar berilgan.

Kalit so'zlar: yashil iqtisodiyot, “yashil” marketing, yashil texnologiyalar, “yashillik” tamoyillari, “yashil yo'lak”, yashil marketing mexanizmi, eksport salohiyati.

Abstract: This scientific thesis is devoted to the issues of "green" marketing and the application of the "green" principle in the export activities of enterprises, and it provides proposals, ideas and comments on the "green" marketing mechanism for increasing the export potential of enterprises, such as establishing the production of exported goods in accordance with the requirements of exporting countries, using green fuel in the transportation of export-oriented products, ensuring the passage of exported products through the "Green Corridor" when passing through Customs control, correctly calculating the cost of products and adding a fair mark-up, optimizing the distribution channels of goods exported by exporting entrepreneurs, and correctly paying state taxes from foreign currency earned from exports.

Key words: green economy, "green" marketing, green technologies, "green" principles, "green corridor", green marketing mechanism, export potential.

Аннотация: Данная научная диссертация посвящена вопросам “зеленого” маркетинга и применению “зеленого” принципа в экспортной деятельности предприятий. В нем даются предложения, идеи и комментарии по механизму “зеленого” маркетинга для повышения экспортного потенциала предприятий, таким как налаживание производства экспортируемых товаров в соответствии с требованиями стран-экспортеров, использование зеленого топлива при транспортировке экспортно-ориентированной продукции, обеспечение прохождения экспортируемой продукции через “зеленый коридор” при прохождении таможенного контроля, правильный расчет себестоимости продукции и начисление справедливой торговой наценки, оптимизация каналов сбыта экспортируемых товаров предпринимателями-экспортерами, правильная уплата государственных налогов с иностранной валюты, полученной от экспорта.

Ключевые слова: зеленая экономика, “зеленый” маркетинг, зеленые технологии, “зеленые” принципы, “зеленый коридор”, механизм зеленого маркетинга, экспортный потенциал.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev tomonidan 2025-yil yurtimizda "Atrof-muhitni asrash va "yashil" iqtisodiyot yili" deb e'lon qilinganligi, mamlakatimiz iqtisodiyotini "yashil transformatsiyalash" uchun muhim siyosiy va metodologik asos sifatida xizmat qiladi. Ma'lumki, so'nggi yillarda mamlakatimizda energetika sohasini isloh qilish, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini hamda energiya tejovchi texnologiyalarni joriy etishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilmoqda[1]. O'zbekiston respublikasi prezidentining 2025-yil 30-yanvarda "O'zbekiston-2030" strategiyasini "Atrof – muhitni asrash va yashil iqtisodiyot" yilida amalga oshirishga oid davlat Dasturi to'g'risida PF-16 sonli Farmoni ham imzolangan. Farmonda iqtisodiyotni iqlim o'zgarishiga moslashtirishga qaratilgan loyihalarni barqaror moliyalashtirish, davlat-xususiy sheriklik asosida yirik "yashil energiya" stansiyalarini barpo etish, aholi xonadonlarida quyosh panellarini o'rnatishni rag'batlantirish, tabiiy resurslarni tejash va ulardan oqilona foydalanish, biologik xilma-xillikni saqlash, ekologik barqarorlikni ta'minlash kabi ustuvor maqsadlar belgilangan[2].

Iqtisodiyotning muhim tarkibiy qismi sifatidagi "Tashqi savdo", jumladan "Eksport" faoliyatida "yashillik" tamoyilini qo'llash muhim ahamiyat kasb etadi. Bu jarayonda "yashil marketing" g'oyasidan foydalanish yaxshi samara deradi, deb o'ylaymiz.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Amerika marketing assotsiatsiyasi tomonidan berilgan ta'rifga ko'ra, yashil marketing bu – ekologik xavfsiz mahsulotlar va xizmatlar marketingidir. Maykl Polonsky Jay tomonidan "Yashil marketingga – inson ehtiyojlari va xohishlarini tabiiy muhitga minimal salbiy ta'sir orqali qondirishga qaratilgan har qanday ayriboshlashni yuzaga keltiradigan va unga ko'maklashadigan barcha faoliyatlarni o'z ichiga oladi", degan ta'rif berilgan. Dr.Karolos-Konstantinos Papadas va boshqalar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda "Yashil marketing" tushunchasiga yaxlit boshqaruv jarayoni sifatida yondashib, tahlil, bashorat qilish, shu bilan birga, iste'molchilar ehtiyojlarini jamiyat uchun barqaror va foyda keltiradigan yo'li orqali qondirishga qaratilgan faoliyat sifatida ta'riflagan[3].

Shuningdek, A.Yu.Zayka, K.G.Veranyan, A.Yu.Kravchuk O.V.Taseyko kabi olimlarning fikriga ko'ra, "yashil" marketing - bu mahsulotlarni ilgari surishning "yashil" usulidir. Ya'ni "yashil" marketing - bu ekologik toza mahsulotlarni ishlab chiqarish yoki ekologik toza ishlab chiqarish texnologiyalaridan foydalanish orqali iste'molchilarning sodiqligini, brend xabardorligini va sotishni oshirish[4].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot obyekti sifatida yashillik tamoyili asosida, yashil texnologiyalarni qo'llagan holda ekologik toza mahsulotlarni ishlab chiqaruvchi hamda eksport qiluvchi korxonalar tanlangan bo'lib, korxonada eksport salohiyatini oshirishning yashil marketing mexanizmini takomillashtirishda, zamonaviy menejment yondashuvlari, tizimli va kompleks yondashuv, funksional yondashuv, analiz va sintez, monografik tahlil, ilmiy abstraksiyalash, statistik ma'lumotlarni guruhlash, qiyosiy tahlil, tanlama kuzatuv, abstrakt-mantiqiy kabi usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Korxona eksport salohiyatini oshirishning "yashil" marketing mexanizmini ilmiy jihardan asoslash uchun, fikrimizcha, dastlab iqtisodiy o'sishning "yashil rivojlanish" yo'nalishlariga tavsif berib o'tish kerak bo'lardi¹. Biz 1-jadvalda iqtisodiy o'sishning 12 ta "yashil rivojlanish" yo'nalishlarini ajratib, ularga qisqacha tavsif berib o'tdik (1-jadval).

1-jadval. "Yashil" marketing tizimida iqtisodiy o'sishning "yashil rivojlanish" yo'nalishlari¹.

Yo'nalish	Tavsif
Barqaror energiya	Quyosh, shamol, gidro va boshqa qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish.
Atrof-muhitni muhofaza qilish	Havo, suv va tuproqni ifloslanishdan saqlashga qaratilgan chora-tadbirlar.
Energiya samaradorligi	Kam energiya sarflaydigan texnologiyalarni joriy etish va ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish.
Barqaror qishloq xo'jaligi	Organik dehqonchilik, agroekologik yondashuvlar va suvni tejovchi texnologiyalarni tatbiq etish.

1 Manba: muallif ishlanmasi.

Yashil transport	Elektr avtomobillar, jamoat transporti va velosiped infratuzilmasini rivojlantirish.
Atrof-muhitga zarar yetkazmaydigan sanoat	Qayta ishlash, chiqindilarni kamaytirish va ekologik xavfsiz ishlab chiqarish.
Iqlim o'zgarishiga moslashish	Global isish ta'sirini kamaytirish va unga moslashish uchun chora-tadbirlar.
Barqaror turizm	Ekoturizm, madaniy merosni asrash va tabiiy resurslardan samarali foydalanish.
Ekologik moliyalashtirish	Yashil obligatsiyalar, ekoinnovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash va atrof-muhitga yo'naltirilgan investitsiyalar.
Yashil texnologiyalar	Innovatsion yechimlar, qayta ishlash va chiqindilardan foydalanish texnologiyalarini rivojlantirish.
Ekologik ta'lim va ongli iste'mol	Aholining ekologik savodxonligini oshirish va barqaror iste'mol madaniyatini shakllantirish
Yashil iqtisodiyot siyosati	Hukumatlar tomonidan ekologik rivojlanishni rag'batlantiruvchi qonun va me'yorlarni ishlab chiqish.

Bizning fikrimizcha “yashil marketing” - bu atrof-muhitni muhofaza qilish va barqaror rivojlanishni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan marketing faoliyatidir. Ushbu tushuncha ilk marotaba 1970-yillarda ekologik ongning oshishi bilan shakllana boshlandi hamda 1990-yillarga kelib, korxonalar o'z mahsulot va xizmatlarini ekologik toza sifatida targ'ib qilishga kirisha boshlashdi.

Hozirgi vaqtda dolzarb muammolardan biri ekologik barqarorlik bo'lib, uning yo'qligi odamlarning kelajak avlodlari turmush sharoitining yomonlashishiga olib kelishi mumkin. Ekologik barqarorlikni ta'minlash uchun nafaqat ishlab chiqarish texnologiyalarini takomillashtirish, balki “yashil (ekologik) marketing”dan ham foydalanish kerak. Ushbu marketingning maqsadi bozorni ekologik toza texnologiyalardan foydalangan holda ishlab chiqarilgan mahsulotlarga yo'naltirishdir. Istiqbolli yashil texnologiyalardan biri shamol energiyasi bo'lib, u havoni ifloslantirmaydi, iqlimga ta'sir qilmaydi va ancha harakatchan hisoblanadi[5].

“Yashil marketing” - bu sanoatning yangi bozor talablariga javobidir. So'nggi paytlarda yashil marketing rivojlanmoqda va tobora samaraliroq bo'lmoqda. Ayniqsa, hozirda ko'pgina odamlar odatiy mahsulotlar o'rniga “yashil” mahsulotlarni sotib olishni xohlashmoqda va kompaniyalar bunday turdagi mahsulotlarni ishlab chiqarishdan manfaatdor bo'lmoqda. So'nggi o'n yil ichida ko'plab kompaniyalar yashil mahsulotlarni bozorga chiqarishga harakat qilmoqda. “Yashil avlod” ya'ni ekologik muammolar bilan shug'ullanadigan avlod ekologik tovarlarni yuqori darajada iste'mol qilishni ta'minlaydi. Ekologiya allaqachon brendga aylanib bormoqda. O'simlik tolasi kiyimlari, ekologik toza yoqilg'i va boshqalar. Agar kompaniya o'zini yashil rang va yashil strategiya bilan bog'lashga muvaffaq bo'lsa, u iste'molchilar narxlarning oshishiga javob berishiga ishonishi mumkin, chunki bu daromad ekologik dasturlarni amalga oshirish uchun zarur bo'ladi. Bundan tashqari, bunday mahsulotni sotib olish orqali inson ma'naviy qoniqishni oladi, chunki u dunyo muammolarini hal qilishga hissa qo'shadi, bu esa reklama qilingan brend va mahsulotga bo'lgan munosabatini yaxshilaydi[6].

“Yashil marketing”ning asosiy usullarini biz quyidagi qismlarga ajratgan holda yoritishga harakat qildik:

Yashil mahsulotlar usuli: Tabiatga zarar yetkazmaydigan, qayta tiklanadigan resurslardan foydalanib ishlab chiqarilgan mahsulotlar. Misol uchun “Tesla kompaniyasi” o'zining elektr avtomobillari bilan yashil marketingni mukammal tarzda qo'llamoqda. Ular nafaqat ekologik toza transport vositalarini ishlab chiqaradi, balki o'z avtomobillarini sotishda atrof-muhitni muhofaza qilishga alohida urg'u berishadi.

Qayta ishlash va qayta foydalanish usuli: Bunda kompaniyalar mahsulotlar va materiallarni qayta ishlash va takroriy foydalanish uchun imkoniyatlar yaratadi. Bu usul chiqindilarni kamaytirishga yordam beradi va resurslarni samarali ishlatishga qaratilgan. Misol uchun “Nike kompaniyasi” “Nike Grind” dasturini ishlab chiqqan bo'lib, bu orqali kompaniya eskirgan sport anjomlarini qayta ishlashi va yangi mahsulotlar yaratishi mumkin[7].

Barqaror ishlab chiqarish jarayonlari usuli: Kompaniyalar ishlab chiqarish jarayonida tabiiy resurslarni tejash, chiqindilarni kamaytirish va ekologik ta'sirni minimallashtirishga qaratilgan usullarni qo'llaydi. Bu barqaror qishloq xo'jaligi, qayta ishlash va ekologik toza ishlab chiqarish metodlarini o'z ichiga oladi. Masalan, “IKEA kompaniyasi” o'z mebellarini qayta ishlanadigan materiallardan ishlab chiqaradi va barqaror ishlab chiqarish amaliyotlarini joriy etgan[8].

Qayta ishlanadigan yoki biohududiy qadoqlash usuli: Mahsulotlar uchun ekologik toza, qayta ishlanadigan yoki biologik parchalanadigan qadoqlash materiallaridan foydalanish. Bu usulda plastik o'rnini qayta ishlanadigan materiallar, shisha, yoki tabiiy to'qimalar egallaydi. “Unilever kompaniyasi” o'z mahsulotlari uchun qayta ishlanadigan yoki bioparchalanadigan qadoqlash materiallarini joriy etdi.

Mahsulotlarning uzoq muddatli ishlatilish usuli: Ba'zi kompaniyalar o'z mahsulotlarining uzoq muddat xizmat qilishiga katta e'tibor qaratadi. Mahsulotlar o'zgaruvchan, mustahkam va isrofni kamaytirish maqsadida

ishlab chiqariladi. Masalan, “Patagonia brendi” o‘z mahsulotlarining yuqori sifatini ta’minlashga harakat qiladi, shuning uchun mahsulotlar iste’molchilar tomonidan uzoq vaqt davomida ishlatilishi mumkin[9].

“Yashil marketing”ning bunday usullari ekologik muammolarni hal qilish va barqaror rivojlanishni ta’minlash uchun kompaniyalar tomonidan faol qo’llaniladi. Bu kabi usullar nafaqat atrof-muhitni himoya qiladi, balki brend imidjini yaxshilash, iste’molchilarning ishonchini oshirish va uzoq muddatli foyda olish imkoniyatlarini yaratadi.

Yuqorida bildirilgan fikrlarga asoslangan holda, korxonalarning eksport faoliyatini rivojlantirishda “yashillik” tamoyili, bizning fikrimizcha, quyidagi ko‘rinishlarda namoyon bo‘lishi mumkin:

1. Eksport qilinadigan tovarlarni eksportyor davlatlar talablariga mos ravishda ishlab chiqarishini yo‘lga qo‘yish. Bu global bozorda muvaffaqiyatli raqobatlashish va tovarlarni qabul qiluvchi davlatning huquqiy, ekologik va ijtimoiy talablariga javob berish jarayoni hisoblanadi. Bunday moslashuvlar va talablar eksport bozorida muvaffaqiyatga erishish uchun juda zarur. Masalan, Fransiya to‘qmachilik mahsulotlarini eksport qilish uchun mahsulotlarimiz bolalar va majburiy mehnatdan foydalanmagan holda paxta xomashyosi yaratilishi, ishlab chiqarish jarayonida tiklanadigan energiyadan foydalanish kabi talablarga javob berishi lozim[10].

2. Eksportga chiqaradigan mahsulotlarni transportirovkasida yashil yoqilg‘idan foydalanish. Yuk tashishda elektromobillardan foydalanishni yo‘lga qo‘yish. Bugungu kunda elektromobillar yuk tashishda va logistika sohasida rivojlanib borayotgan texnologiyalardan biriga aylanmoqda. Elektromobillarni foydalanishga kiritish nafaqat ekologik omillarni hisobga olish, balki bir qancha iqtisodiy afzalliklarni ham beradi.

3. Eksport qilinadigan mahsulotlarni Bojxona nazoratidan o‘tkazishda “Yashil yo‘lak” orqali o‘tishni ta’minlash. “Yashil yo‘lak” Bojxona nazoratida eksport qilinadigan mahsulotlarni tez va oson o‘tkazish uchun mo‘ljallangan maxsus yo‘lak bo‘lib, bu tizim eksportchilarga bojxona tizimida rasmiylashtirish jarayonini tezlashtirish imkoniyatini yaratadi. “Yashil yo‘lak” orqali o‘tish imkoniyati, odatda, bojxona organlari tomonidan xavfsiz va qonuniy tarzda amalga oshirilgan eksport jarayonlarida, shuningdek, eksport qilinayotgan mahsulotlar bojxona rasmiylashtiruv va tekshiruvlardan o‘tishi zarur bo‘lmagan hollarda beriladi.

4. Korxonada ishlab chiqarilgan mahsulotning tannarxini to‘g‘ri kalkulyatsiyalash va adolatli ustama baho qo‘shish orqali chetga chiqarilayotgan mahsulotlarni eksportyor davlatlarda xaridorgir bo‘lishi va tez sotilishiga erishish. Tannarxni aniq hisoblash mahsulotning narxini belgilashda juda muhim va eksport uchun optimal narxni aniqlashda asos bo‘ladi. Ya’ni, mahsulotning ishlab chiqarish jarayonidagi barcha xarajatlari (xom ashyo, ishchi kuchi, energiya, ishlab chiqarish quvvatlari, transport xarajatlari va boshqalar) hisobga olinishi kerak[11].

5. Eksportyor tadbirkorlar chetga chiqaradigan tovar mahsulotlarni taqsimlash kanallarini optimallashtirish yo‘li bilan vositachilik xarajatlarini kamaytirishga erishish. Masalan, vositachilardan to‘g‘ridan-to‘g‘ri foydalanish, ya’ni mahsulotni bevosita importyor yoki xaridorlarga etkazish orqali vositachilar sonini kamaytirish mumkin. Bu orqali vositachilarga to‘lanadigan qo‘shimcha komissiya yoki xizmatlar xarajatlari kamayadi. Shuningdek, mahsulotni eksport qilishda transport xarajatlari juda katta o‘rin tutadi. Transport tizimini optimallashtirish orqali bu xarajatlarni kamaytirish mumkin. Misol uchun yagona logistika kompaniyasi bilan ishlash. Bir nechta transport kompaniyalari o‘rniga bitta ishonchli va katta logistika kompaniyasi bilan hamkorlik qilish orqali mahsulotni etkazib berish jarayonini soddalashtirish va xarajatlarni kamaytirish mumkin.

6. Korxonalar mahsulot eksporti valyutasi tushumlari hisobidan davlat soliqlarini to‘g‘ri to‘lab borishi qonunchilik talablariga muvofiq amalga oshiriladi. Ma’lumki, eksport shartnomalariga muvofiq, valyuta tushumlari korxona hisob raqamiga o‘z vaqtida tushishi kerak. Tijorat banklari va davlat soliq qo‘mitasi tomonidan korxonaning valyuta tushumlari doimiy monitoring qilib boriladi. Mavjud qonunchilikka ko‘ra, eksport qiluvchi korxonalar eksport bojxona to‘lovlari, foyda solig‘i, aksiz solig‘i, yer solig‘i, mulk solig‘i, ijtimoiy soliq, qo‘shilgan qiymat solig‘i kabi to‘lovlarni o‘z muddatida amalga oshirishlari zarur[12].

7. Eksport mahsulotlari yuk tashish transport haydovchilari tomonidan yo‘l harakati qoidalariga rioya qilgan holda yuklarni manziliga yetkazib berilishini ta’minlash. Jumladan, haydovchilar tezlik cheklovlariga, svetofor signallariga va yo‘l belgilariga qat’iy amal qilishlari, yuklarni to‘g‘ri joylashtirish va mustahkamlash, yuk ortilgan transport vositasining barqarorligi va harakat xavfsizligi ta’minlanishi, hujjatlarning to‘g‘ri rasmiylashtirilishi, tashish hujjatlari, bojxona deklaratsiyalari va litsenziyalarning to‘g‘ri bo‘lishi eksport jarayonining uzluksiz kechishini ta’minlaydi. Shuningdek, texnik holatni muntazam nazorat qilish, transport vositalari safarga chiqishdan oldin texnik ko‘rikdan o‘tishi va nosozliklar bartaraf etilishi lozim. Atrof-muhit va xavfsizlik talablariga rioya qilish hamda yuk tashish jarayonida ekologik me’yorlar va xavfsizlik qoidalariga rioya qilinishi lozim. Eksport yuklarini tashishda ushbu qoidalarga amal qilish mahsulotlarning o‘z vaqtida va ishonchli yetkazib berilishini kafolatlaydi[13].

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa sifatida aytishimiz mumkinki, “yashil marketing” mexanizmi – tovarni yetkazish va xizmatlarni ko‘rsatishda ekologik barqarorlik va tabiiy resurslardan samarali foydalanishni ta’minlashga yo‘naltirilgan tashkiliy-iqtisodiy va texnologik tizimdir. Ushbu mexanizm atrof-muhitga zarar yetkazmagan holda marketing

faollogini qo'llab-quvvatlaydi va ekologik muammolarni hal qilishga yordam beradi. "Yashil" marketing mexanizmi tabiat bilan uyg'unlikda rivojlanadigan iqtisodiy o'sishning "yashil rivojlanish" modelini shakllantirishga xizmat qiladi va inson farovonligini oshirish bilan birga atrof-muhitni asrashga ko'maklashadi. Yashil iqtisodiyot – kelajak avlodlar uchun yanada sog'lom va barqaror hayot sharoitlarini yaratishga qaratilgan iqtisodiy model bo'lib, u ekologik mas'uliyat va iqtisodiy rivojlanishning uyg'unligini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston respublikasi prezidentining 2025-yil 30-yanvardagi "O'zbekiston-2030" strategiyasini "Atrof – muhitni asrash va yashil iqtisodiyot" yilida amalga oshirishga oid davlat Dasturi to'g'risida PF-16 sonli Farmoni. <https://lex.uz/docs/-7369703>.
2. O'zbekiston respublikasi prezidentining 2019-yil 4-oktabrdagi "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori PQ-4477 sonli Qarori. <https://lex.uz/docs/-4539502>.
3. Pragati Singh1 Dr. Anjani Kumar Research Scholar Assistant Professor Green Marketing "It's Impact On Global Market" // International Journal of Novel Research and Development. Volume 7, issue 5, May 2022, 43-51p.
4. A.Yu.Zayka, K.G.Veranyan, A.Yu.Kravchuk O.V.Taseyko Зелёный маркетинг АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ АВИАЦИИ И КОСМОНАВТИКИ. Технические науки УДК 504.06.338, 2011, 232-233ср.
5. Бикметов Е.Ю., Бронников М.И., Кузнецова Е.В., Рувенный И.Я. Зеленый маркетинг как инструмент продвижения технологий ветровой энергетики// Дискуссия-2022, Вып. 111, 38-48стр.
6. A.Yu.Zayka, K.G.Veranyan, A.Yu.Kravchuk O.V.Taseyko Зелёный маркетинг АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ АВИАЦИИ И КОСМОНАВТИКИ. Технические науки УДК 504.06.338, 2011, 321-329ср.
7. UNEP (United Nations Environment Programme) – "Towards a Green Economy: Pathways to Sustainable Development and Poverty Eradication" BMT atrof-muhit dasturining yashil iqtisodiyotga o'tish bo'yicha tahliliy hisobotlari // "Report" august, 2019 252-285b.
8. Josh Ryan-Collins, Toby Lloyd, Laurie Macfarlane "Rethinking the Economics of Land and Housing" - Yashil iqtisodiyot doirasida yer va uy-joy bozori iqtisodiyotini tahlil qiluvchi asar // Bloomsbury Publishing-2017 yil, 89-113 b.
9. Stanislav Shmelev "The Green Economy Reader: Lectures in Ecological Economics and Sustainability" - Ekologik iqtisodiyot va barqarorlik bo'yicha muhim ma'ruzalar to'plami i// Springer-2017 yil, 42-77 b.
10. Polonsky M.J., Rosenberg P.J. Reevaluating green marketing: a strategic approach // Business Horizons. 2001. Vol. 44. № 5. P.21-30. DOI: 10.1016/S0007-6813(01)80057-4.
11. Dr. Bilal Mohammad Eneizan Assoc. Prof. Dr. Kalsom Abd. Wahab Dr. Zainon M.S Dr. Tareq Faye Obaid PRIOR RESEARCH ON GREEN MARKETING AND GREEN MARKETING STRATEGY: CRITICAL ANALYSIS // VOL. 5, NO. 5, 2016
12. FuiYeng W., Yazdanifard R. Green marketing: A study of consumers' buying behavior in relation to green products // Global Journal of Management and Business Research: E Marketing. – 2015. – T. 15. – №. 5. – P. 16-23.
13. Vural C.A. Green Marketing // Encyclopedia of Sustainable management, S. Idowu, R. Schmidpeter, N. Capaldi, L. Zu, M. Del Baldo, R. Abreu, Eds. Springer. Cham. 2020. DOI:10.1007/978-3-030-02006-4_1078-1.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>